

ČESKÁ TECHNICKÁ NORMA

ICS 97.060 **Duben 2009**

Bezpečnostní požadavky na chemicky čisticí stroje –
Část 1: Společné bezpečnostní požadavky

ČSN
EN ISO 8230 -1
81 9504

idt ISO 8230 -1:2008

Safety requirements for dry-cleaning machines – Part 1: Common safety requirements

Exigences de sécurité pour les machines de nettoyage a sec – Partie 1: Exigences générales de sécurité

Sicherheitsanforderungen an Textilreinigungsanlagen – Teil 1: Allgemeine Sicherheitsanforderungen

Tato norma je českou verzí evropské normy EN ISO 8230 -1:2008. Překlad byl zajištěn Úřadem pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Má stejný status jako oficiální verze.

This standard is the Czech version of the European Standard EN ISO 8230 -1:2008. It was translated by Czech Office for Standards, Metrology and Testing. It has the same status as the official version.

Nahrazení předchozích norem

Touto normou spolu s ČSN EN ISO 8230 -2 (81 9504) z dubna 2009 a ČSN EN ISO 8230 -3 (81 9504) z dubna 2009 se nahrazuje ČSN EN ISO 8230 (81 9504) z listopadu 1998.

Národní předmluva

Změny proti předchozím normám

Tato norma se společným názvem Bezpečnostní požadavky pro chemicky čisticí stroje obsahuje rozdělení původní normy ČSN EN ISO 8230 do třech samostatných částí.

- Část 1: Společné požadavky
- Část 2: Stroje používající perchlorethylen
- Část 3: Stroje používající hořlavá rozpouštědla

Informace o citovaných normativních dokumentech

IEC 60204-1:2005 zavedena v ČSN EN 60204-1 ed. 2:2007 (33 2200) Bezpečnost strojních zařízení – Elektrická zařízení strojů – Část 1: Všeobecné požadavky

IEC 61496-1:2004 zavedena v ČSN EN 61496-1 ed. 2:2005 (33 2206) Bezpečnost strojních zařízení – Elektrická snímací ochranná zařízení – Část 1: Všeobecné požadavky a zkoušky

ISO 3744:1994 zavedena v ČSN ISO 3744:1996 (01 1604) Akustika. Určení hladin akustického výkonu zdrojů hluku pomocí akustického tlaku. Technická metoda ve volném poli nad odrazivou rovinou

ISO 4871:1996 zavedena v ČSN EN ISO 4871:1998 (01 1609) Akustika – Deklarování a ověřování hodnot emise hluku strojů a zařízení

ISO 5232:1998 zavedena v ČSN ISO 5232:1998 (81 0010) Textilní stroje a příslušenství. Grafické značky

ISO 6178:1983 dosud nezavedena

ISO 8230-2 zavedena v ČSN EN ISO 8230-2 (81 9504) Bezpečnostní požadavky pro chemicky čisticí stroje –

Část 2: Stroje používající perchlorethylen

ISO 8230-3 zavedena v ČSN EN ISO 8230-3 (81 9504) Bezpečnostní požadavky pro chemicky čisticí stroje –

Část 3: Stroje používající hořlavá rozpouštědla

ISO 8232:1988 zavedena v ČSN ISO 8232:1994 (81 9503) Chemicky čisticí stroje s uzavřeným okruhem. Definice a zkoušení charakteristik stroje

ISO 11201:1995 zavedena v ČSN EN ISO 11201:1997 (01 1618) Akustika – Hluk vyzařovaný stroji a zařízeními –

Měření emisních hladin akustického tlaku na stanovišti obsluhy a dalších stanovených místech – Technická metoda v přibližně volném poli nad odrazivou rovinou

ISO/TR 11688-1:1995 zavedena v ČSN EN ISO 11688-1:2000 (01 1682) Akustika – Doporučené postupy pro navrhování strojů a zařízení s nízkým hlukem – Část 1: Plánování

ISO/TR 11688-2:1998 zavedena v ČSN EN ISO 11688-2:2002 (01 1682) Akustika – Doporučené postupy pro navrhování strojů a zařízení s nízkým hlukem – Část 2: Fyzikální základy navrhování s ohledem na snižování hluku

ISO 12100-1:2003 zavedena v ČSN EN ISO 12100-1:2004 (83 3001) Bezpečnost strojních zařízení – Základní pojmy, všeobecné zásady pro konstrukci – Část 1: Základní terminologie, metodologie

ISO 12100-2:2003 zavedena v ČSN EN ISO 12100-2:2004 (83 3001) Bezpečnost strojních zařízení – Základní pojmy, všeobecné zásady pro konstrukci – Část 2: Technické zásady

ISO 13732-1 zavedena v ČSN EN ISO 13732-1 (83 3557) Ergonomie tepelného prostředí – Metody posuzování odezvy člověka na kontakt s povrchy – Část 1: Horké povrchy

ISO 13732-3:2005 zavedena v ČSN EN ISO 13732-3:2006 (83 3557) Ergonomie tepelného prostředí – Metody posuzování odezvy člověka na kontakt s povrchy – Část 3: Chladné povrchy

ISO 13849-1:2006 zavedena v ČSN EN ISO 13849-1:2007 (83 3205); nahrazena EN ISO 13849-1:2008 zavedena v ČSN EN ISO 13849-1:2008 (83 3205) Bezpečnost strojních zařízení – Bezpečnostní části ovládacích systémů –

Část 1: Všeobecné zásady pro konstrukci

ISO 13850:2006 zavedena v ČSN EN ISO 13850:2007 (83 3311); nahrazena EN ISO 13850:2008 zavedena v ČSN EN ISO 13850:2008 (83 3311) Bezpečnost strojních zařízení – Nouzové zastavení –

Zásady pro konstrukci

ISO 13852:1996 převzala EN 294:1992 zavedena v ČSN EN 294:1993 (83 3212); nahrazena ISO 13857:2008 zavedena v ČSN EN ISO 13857:2008 (83 3212) Bezpečnost strojních zařízení – Bezpečné vzdálenosti k zamezení dosahu k nebezpečným místům horními a dolními končetinami

ISO 13855:2002 převzala EN 999:1998 zavedena v ČSN EN 999:2000 (83 3303); nahrazena EN 999:1998+A1:2008 zavedena v ČSN EN 999+A1:2008 (83 3303) Bezpečnost strojních zařízení – Umístění ochranných zařízení s ohledem na rychlosti přiblížení částí lidského těla

ISO 13856-1:2001 převzala EN 1760-1:1997 zavedena v ČSN EN 1760-1:1998 (83 3301) Bezpečnost strojních zařízení – Ochranná zařízení citlivá na tlak – Část 1: Všeobecné zásady pro konstrukci a zkoušení rohoží citlivých na tlak a podlah citlivých na tlak

ISO 14119:1998 převzala EN 1088:1995 zavedena v ČSN EN 1088:1999 (83 3315); nahrazena EN 1088:1995+A2:2008 zavedena v ČSN EN 1088+A2:2008 (83 3315) Bezpečnost strojních zařízení – Blokovací zařízení spojená s ochrannými kryty – Zásady pro konstrukci a volbu

ISO 14120:2002 převzala EN 953:1997 zavedena v ČSN EN 953:1998 (83 3302) Bezpečnost strojních zařízení – Ochranné kryty – Všeobecné požadavky pro konstrukci a výrobu pevných a pohyblivých ochranných krytů

ISO 14122-1:2001 zavedena v ČSN EN ISO 14122-1:2002 (83 3280) Bezpečnost strojních zařízení – Trvalé prostředky přístupu ke strojním zařízením – Část 1: Volba pevných prostředků přístupu mezi dvěma úrovněmi

ISO 14122-2:2001 zavedena v ČSN EN ISO 14122-2 (83 3280):2002 Bezpečnost strojních zařízení – Trvalé prostředky přístupu ke strojním zařízením – Část 2: Pracovní plošiny a lávky

ISO 14122-3:2001 zavedena v ČSN EN ISO 14122-3:2002 (83 3280) Bezpečnost strojních zařízení – Trvalé prostředky přístupu ke strojním zařízením – Část 3: Schodiště, žebříková schodiště a ochranná zábradlí

EN 378-1:2000 zavedena v ČSN EN 378-1:2001 (14 0647); nahrazena EN 378-1:2008 zavedena v ČSN EN 378-1:2008 (14 0647) Chladicí zařízení a tepelná čerpadla – Bezpečnostní a environmentální požadavky – Část 1: Základní požadavky, definice, klasifikace a kritéria volby

EN 378-2:2000 zavedena v ČSN EN 378-2:2000 (14 0647); nahrazena EN 378-2:2008 zavedena v ČSN EN 378-2:2008 (14 0647) Chladicí zařízení a tepelná čerpadla – Bezpečnostní a environmentální požadavky – Část 2: Konstrukce, výroba, zkoušení, značení dokumentace

EN 614-1:2006 zavedena v ČSN EN 614-1:2006 (83 3501) Bezpečnost strojních zařízení – Ergonomické zásady navrhování – Část 1: Terminologie a všeobecné zásady

EN 981:1996 zavedena v ČSN EN 981:1998 (83 3593) Bezpečnost strojních zařízení – Systém akustických a vizuálních signálů nebezpečí a informačních signálů

EN 983:1996 zavedena v ČSN EN 983:1997 (83 3370); nahrazena EN 983:1996+A1:2008 zavedena v ČSN EN 983+A1:2008 (83 3370) Bezpečnost strojních zařízení – Bezpečnostní požadavky pro fluidní zařízení a jejich součásti – Pneumatika

EN 61310-1:1995 zavedena v ČSN EN 61310-1 ed. 2:2008 (33 2205) Bezpečnost strojních zařízení – Indikace, značení a uvedení do činnosti – Část 1: Požadavky na vizuální, akustické a taktilní signály

Citované předpisy

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/37/EC ze dne 22. června 1998, o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení, ve znění směrnice 98/79/EC. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 24/2003 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na strojní zařízení, v platném znění.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/42/EC ze dne 17. května 2006, o sbližování právních předpisů členských států týkajících se strojních zařízení. V České republice je tato směrnice zavedena nařízením vlády č. 176/2008 Sb. ze dne 27. května 2008, kterým se stanoví technické požadavky na strojní zařízení, v platném znění (toto nařízení vlády platí od 29. 12. 2009).

Vypracování normy

Zpracovatel: Výzkumný ústav bezpečnosti práce Praha, IČ 00025950, Václav Svoboda

Pracovník Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví: Ing. Lubomír Drápal, CSc.

EVROPSKÁ NORMA EN ISO 8230 -1 **EUROPEAN STANDARD** **NORME EUROPÉENNE** **EUROPÄISCHE NORM** Říjen 2008

ICS 97.060 Nahrazuje EN ISO 8230:1997

Bezpečnostní požadavky na chemicky čistící stroje - **Část 1: Společné bezpečnostní požadavky** **(ISO 8230 -1:2008)**

Safety requirements for dry-cleaning machines -
Part 1: Common safety requirements
(ISO 8230 -1:2008)

Exigences de sécurité pour les machines
de nettoyage a sec -
Partie 1: Exigences générales de sécurité
(ISO 8230 -1:2008)

Sicherheitsanforderungen an Textilreinigungsanlagen -
Teil 1: Allgemeine Sicherheitsanforderungen
(ISO 8230 -1:2008)

Tato evropská norma byla schválena CEN 2008-09-13.

Členové CEN jsou povinni splnit Vnitřní předpisy CEN/CENELEC, v nichž jsou stanoveny podmínky, za kterých se musí této evropské normě bez jakýchkoliv modifikací dát status národní normy.

Aktualizované seznamy a bibliografické citace týkající se těchto národních norem lze obdržet na vyžádání v Řídicím centru nebo u kteréhokoliv člena CEN.

Tato evropská norma existuje ve třech oficiálních verzích (anglické, francouzské, německé). Verze v každém jiném jazyce přeložená členem CEN do jeho vlastního jazyka, za kterou zodpovídá a kterou

notifikuje Řídicímu centru, má stejný status jako oficiální verze.

CEN
Evropský výbor pro normalizaci
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung
Řídicí centrum: rue de Stassart 36, B-1050 Brusel

© 2008 CEN Veškerá práva pro využití v jakékoli formě a jakýmkoli prostředky Ref. č.
EN ISO 8230 -1:2008 E
jsou celosvětově vyhrazena národním členům CEN.

Členy CEN jsou národní normalizační orgány Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojeného království, Španělska, Švédska a Švýcarska.

Obsah

Strana

Předmluva 7

Úvod 8

1 Předmět normy 8

2 Citované normativní dokumenty 8

3 Termíny a definice 10

3.1 Uspořádání stroje 10

3.2 Součásti stroje 11

3.3 Provozní fáze 12

3.4 Různé 13

4 Bezpečnostní požadavky a/nebo ochranná opatření 14

4.1 Mechanická nebezpečí 14

4.2 Teplotní nebezpečí 15

4.3 Nebezpečí způsobená hlukem 16

4.4 Nebezpečí způsobená vibracemi 16

4.5 Nebezpečí způsobená zanedbáním ergonomických zásad při konstrukci stroje 16

4.6 Nebezpečí způsobená nouzovým zastavením a nedostatečným chlazením 16

4.7	Nebezpečí způsobená odpojením dodávky energie	17
4.8	Nebezpečí způsobená poruchou dodávky energie, jiných dodávek, ovládacího systému	17
4.9	Elektrická nebezpečí	17
4.10	Nebezpečí způsobená rozpouštědly	18
4.11	Nebezpečí způsobená ztrátou stability	20
4.12	Nebezpečí způsobená pádem s vyšší úrovně	20
4.13	Nebezpečí způsobená chladicím systémem	20
5	Ověřování bezpečnostních požadavků a/nebo ochranných opatření	21
6	Informace pro používání stroje	22
6.1	Všeobecně	22
6.2	Signály a výstražná zařízení	22
6.3	Návod k používání	22
6.4	Značení	25
Příloha A	(normativní) Měření hluku	26
Příloha B	(informativní) Seznam významných nebezpečí	30
Příloha ZA	(informativní) Vztah mezi touto mezinárodní normou a základními požadavky směrnice 98/37/EC	31
Příloha ZB	(informativní) Vztah mezi touto mezinárodní normou a základními požadavky směrnice 2006/42/EC	32
	Bibliografie	33

Předmluva

Tento dokument (EN ISO 8230-1:2008) byl vypracován technickou komisí CEN/TC 72 „Textilní strojní zařízení a chemicky čisticí stroje a stroje pro průmyslové prádelny“ ve spolupráci s technickou komisí CEN/TC 214 „Textilní strojní zařízení a příslušenství“, jejíž sekretariát zajišťuje SNV.

Této evropské normě je nutno nejpozději do dubna 2009 dát status národní normy, a to buď vydáním identického textu, nebo schválením k přímému používání, a národní normy, které jsou s ní v rozporu, je nutno zrušit nejpozději do prosince 2009.

Má být věnována pozornost možnosti, že některé prvky tohoto dokumentu mohou být předmětem patentových práv. CEN [a/nebo CENELEC] nejsou odpovědny za identifikaci jakýchkoliv nebo všech těchto patentových práv.

Tento dokument nahrazuje EN ISO 8230:1997.

Tento dokument byl vypracován na základě mandátu uděleného CEN Evropskou komisí a Evropským sdružením volného obchodu a podporuje splnění základních požadavků směrnice (směrnic) EU.

Vztah ke směrnici (směrnicím) EU je uveden v informativních přílohách ZA a ZB, které jsou nedílnou součástí tohoto dokumentu.

Podle Vnitřních předpisů CEN/CENELEC jsou tuto evropskou normu povinny zavést národní normalizační organizace následujících zemí: Belgie, Bulharska, České republiky, Dánska, Estonska, Finska, Francie, Irska, Islandu, Itálie, Kypru, Litvy, Lotyšska, Lucemburska, Maďarska, Malty, Německa, Nizozemska, Norska, Polska, Portugalska, Rakouska, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, Spojené království, Španělska, Švédsko a Švýcarska.

Oznámení o schválení

Text ISO 8230-1:2008 byl schválen CEN jako EN ISO 8230-1:2008 bez jakýchkoliv modifikací.

Úvod

Tento dokument je norma typu C, jak je stanoveno v ISO 12100.

Rozsah zahrnutých strojních zařízení, nebezpečí, nebezpečných situací nebo nebezpečných událostí, je uveden v předmětu tohoto dokumentu.

Pro stroje, které byly konstruovány a vyrobeny podle požadavků této normy typu C platí, že pokud se požadavky této normy typu C odlišují od požadavků, které jsou stanoveny v normách typu A nebo B, mají požadavky této normy typu C přednost před požadavky jiných norem.

1 Předmět normy

Tato část ISO 8230 specifikuje společné požadavky na chemicky čisticí stroje.

Tato mezinárodní norma platí pro chemicky čisticí stroje všech velikostí, které jsou určeny pro průmyslová a komerční použití pro čištění výrobků, které jsou vyrobené z textilií, usní, kožešin a kůží, používající výhradně jako čisticí prostředek perchlorethylen nebo hořlavé rozpouštědlo.

Tato mezinárodní norma neplatí pro:

- stroje určené k používání širokou veřejností (např. v samoobslužném provozu);
- stroje s dělicí mezistěnou, jak jsou definovány v 3.1.5;
- přemístitelné stroje, jak jsou definovány v 3.1.4;
- žehlicí lisy (viz ISO 10472-1 a ISO 10470-6);
- pomocná zařízení, např. zařízení k odvětrávání prostoru, odpadové rekuperační systémy destilátoru, vnější chladičové systémy vody nebo vnější systémy pro získání rozpouštědla z kalu destilátoru.

Tato část ISO 8230 se zabývá všemi významnými nebezpečími, která vznikají při používání chemicky čisticího stroje,“ kdy „používání chemicky čisticího stroje“ zahrnuje jak předpokládané používání, tak i předvídatelné abnormální situace a zahrnuje uvádění do provozu, používání a údržbu. Norma definuje společné bezpečnostní požadavky pro chemicky čisticí stroje a předpokládá se její používání ve spojení s ISO

8230-2 a ISO 8230-3, pokud je to relevantní. Specifické požadavky v těchto částech ISO 8230 mají přednost před požadavky této části ISO 8230.

Norma se nezabývá nebezpečími, která jsou způsobena pracovními postupy, které mohou vytvářet výbušnou atmosféru (např. tiskový stírač obsahující rozpouštědlo s nízkým bodem vzplanutí), ani stroji, které zpracovávají náplně, které mohou obsahovat „příměsi rozpouštědel“, které mohou vést ke změně vlastností (charakteristik) čisticího rozpouštědla, např. vyvolávající pění nebo karcinogeny.

Tato část ISO 8230 platí především pro stroje vyrobené po datu vydání této normy.

Konec náhledu - text dále pokračuje v placené verzi ČSN.